

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

Évekre szóló program

Nem pusztán érzelmes szónoki fogás volt az egyik küldött beszédében, hogy az a jó kongresszus, amely a zárszóval nem ér véget, hanem igaz gondolatot fejez ki. A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség IX. kongresszusa kedden este befejezte munkáját, ám a kongresszuson elhatározott program megvalósítása most kezdődik, dokumentumainak magyarosításával.

Aki a kongresszus munkáját figyelemmel kísérte, tudja, hogy a hozzászólók nagyon is gyakorlati példákból indultak ki. Nevezhetjük a három és fél napos tanácskozást a gyakorlati tapasztalatok összegezőjének, a konkrét feladatok megszabójának is.

Vegyük például a tanulást. Hosszú esztendő óta nem csak az általános iskolai tanköteles korban be nem fejezők aránya. Az okok összetettek, bonyolultak — mondják a szakemberek, s bizonyára igazuk van. Eppen ezért reményt keltő, hogy az ifjúsági szövetség legfőbb fórumán azt javasolták: valamennyi KISZ-tag fejezze be a nyolc általánost. Ebben az elhatározásban benne foglaltatik az ifjúság önmaga iránt érzett felelőssége, s a vállalkozásnak eredménye feltétlenül lesz. Ez nem szünteti meg máról holnapra az általános műveltséggel nem rendelkezők számát, de mindenesetre csökkenti azt.

Még mindig az iskolánál maradványok: a szakmunkásképzés az elmúlt negyedszázad alatt sokat fejlődött. Ám a közismereti tárgyak oktatása, s még inkább a világnézeti tájékozódás messze elmarad az optimálitól. Az egyik felszólaló — szakmunkástanuló lány — a tananyag bővítését kérte, a világnézeti ismeretek oktatását. Tanuló kevesellte az iskolában tanulhatót!

A vitában meglehetősen sokat szerepelt a testedzés, a tömegsport. Megszokott válaszaink a kérdésre: nincs elég pálya, nincs elég energia, lehetőség a testedzés népszerűsítésére. Valóban nincs? És az a javaslat, amely szerint a X. kongresszusra minden megyében tíz sportpályát építsenek az ifjúkommunisták, nem bizonyítja a még felderítetlen erőforrásokat? Az olimpiai bajnok Csapó Géza ígérete, hogy az élsportolók szívesen vállalják a testedzés népszerűsítését, nem a szemlélet változását sejteti ez?

Apró mozzanatok, de jellemző mozzanatok. Ilyenek halatán fogadja el a vitára figyelő „kivülálló” — ha ugyan lehet bárki is kívül az ifjúság kérdésén — a merészek tetsző vállalásokat. A KISZ-építkezések programját például. A paksi atomerőmű KISZ-építkezés. Leírni, kimondani könnyű, csak hogy a KISZ-építkezés — a védnökségek legjobb hagyományait megörizve — jelentős próbátétel. Fiatal szakembereket szervez az ifjúsági szövetség, felkészíti őket a munkaszervezésre, magyarázza a beruházás népgazdasági jelentőségét, hogy bárhol az országban, bármely gyárban, vállalatnál, ha az atomerőmű kérését hallják, a szokásosnál gyorsabban reagáljanak.

Az sem lesz kis munka, hogy az ifjúsági szövetség bevált munkaversenyformáit a legfontosabb helyi problémák megoldásának szolgálatába állítsák. A munkaverseny formái gazdagok. De azért az ésszerű takarékoságnak, a termékszerkezet korszerűsítésének megfelelő tartalmat adni — nem könnyű. Nyilvánvalóan nem is meg a gazdasági vezetők segítségével nélkül. Az utóbbi évek tapasztalatai biztatóak. Kevés gazdasági vezető tekint a már ifjonti játszódozásnak a „kiváló” mozgalmakat, az Ifjúsági Radart, vagy az Alkotó Ifjúság pályázatot. A többség már felfedezte bennük a lehetőséget, a műszaki-technológiai fejlődés segítőjét, a jól képzett szakember-utánpótlás forrását. A főnök felismerése rangot ad az üzemben az ifjúsági formáknak.

Figyelemre méltó gondolatot mondott ki a vitában Virizlay Gyula, a SZOT titkára: az ifjúsági brigádok a „hordozó” azoknak a szocialista emberi értékeknek, amelyek erősítőink, terjesztőink kell. Az ifjúsági törvény kellő eligazítást ad az erősítés, a terjesztés mikéntjéhez, pontosan körvonalazza a gazdasági vezetők, a társadalmi szervezetek ifjúsági feladatait. A párt ifjúságpolitikai határozata ma is, a jövőben is időszerű, megvalósítása, érvényesítése a kongresszuson elfogadott konkrét feladatokkal is összhangban van.

Az ifjúság sajátos helyet foglal el a társadalomban, egységes ifjúsági szervezetének is meg vannak a csak rá jellemző vonásai. A szövetség belső életének fejlesztése, a politikai, a kommunista jelleg erősítése, a KISZ tömegbefolyása ezen a tanácskozáson is megfelelő súllyal szerepelt. Persze, a mozgalom belső ügyei sem választhatók el a társadalom egyéb kérdéseitől. A politikai nevelőmunka hatékonysága attól is függ, hogy a párttagok miként tesznek eleget a fiatalok kérésének, mennyire vesznek részt a fiatalok mozgalmi életében.

A fiataloknak, a KISZ-tagoknak egyetlen kérdéssel sem kell maguknak megbirkózniuk. Az iskolai gondok megoldásában elsősorban a pedagógusok a szövetségeseik, akiknek üdvözlendő a tanácskozáson is megvalósított feladatok megoldásában a pártszervezetek, a gazdasági vezetők, a szakszervezetek.

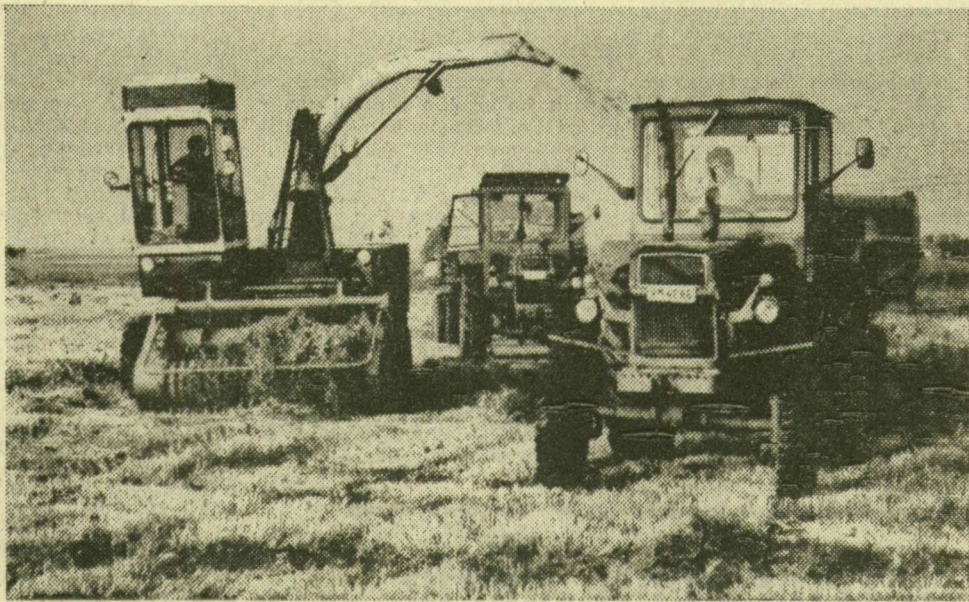
Es a művelődésben? Többben is emlegették a klubmozgalom öröndetes fejlődését, népszerűségét. És mintha a művészetek is a korábbinál nagyobb hangsúllyal szerepeltek volna. Mintha mutatkozna eredménye a KISZ nem újkéretű törekvéseinek: készüljön minél több, a ma ifjúságát hitelesen ábrázoló, művészi alkotás, hiszen az irodalom, a képzőművészet, a színház, a film mind-nélkülözhetetlen eszköz az emberi jellem kialakításához, formálásához. S persze nemcsak eszköz, hanem forrása a szép, az érték élvezetének.

Hogyan tehát a kongresszus másnapjától? A magyar ifjúsághoz szóló, a kongresszuson elfogadott felhívást idézve: „Dolgozzunk, alkossunk együtt, népünk és hazánk javára! Erőnk, tudásunk, tehetségünk legjavát adva, vegyünk részt a Magyar Szocialista Munkáspárt XI. kongresszusán elfogadott forradalmi program megvalósításában, a fejlett szocialista társadalom építésének munkájában, jövőnk formálásában!”

M. D.

Kedvez az idő

Szorgos munka a határban

Moynár József felvétele

Gépsor takarítja be a lucernát a szegedi Felszabadulás Tsz földjén

A hónap eleji fagyok — hasonlóan az alföldi átlaghoz — 30—40 százalékos kárt okoztak a gyümölcsösökben, elsősorban a fejlődésnek indult szőlőkben. Az almásokat és a barackosokat nem bántotta a fagy, mint ezt Mórahalmon elmondták. Szerintük ha nem jönnek a naptár szerinti, a valódi májusi fagyok, akkor nem lesz nagy baj, és ha ilyen marad az idő, elégedettek lesznek az idei gyümölcs-terméssel.

A közösségek zöme most érkezett a tavaszi munkák hajrájához. Nagy ütemben végzik a paprikának, paradicsomnak való földek talajelőkészítését, gyomirtását. Kedvez az idő a magról vetett fűszerparikának, a később ültetett burgonyának, kukoricának. A kertészetekben a föltek alatt is már csak néhány napig növekedhetnek, erősödhetnek a palánták, mert a hét végén megkezdik a kiültetésüket. Ásótthalom határában és Domaszék környékén már több helyen szabad ég alatt van a paradicsompalánta. De nemcsak ültetnek, a talajt készítik elő, hanem — mint a Szegedi Állami Gazdaságban láttuk — terményt is takarítanak be a földekről: elsőre vágják a lucernát. Pásztoi Lajos, a gazdaság igazgatója elmondta, hogy a héten összesen 310 hektáron befejezik ezt a munkát, azután nekifognak a szőlőpermetezéshez. Ugyancsak dolgoznak a gépek a szegedi Tisza-Maros, és a szegedi Felszabadulás Tsz-ben, ahol a zöld takarmányt, a fehérjés lucernát takarítják be.

A meleg jó a mezőgazdaságnak, de annál kényelmesebb a juhoknak. Ezért igyekeznek a közösségek, és azért is — mert a nap kiszárítja a gyapjút, minél előbb befejezni a birkanyírás. Szóregén már végeztek ezzel a munkával, Balástyán és Bakson a felénél tartanak.

Mindeddig Apátfalva, Ferencszállás vidékén volt honos a korai burgonya. A vetőgumót előcsiráztatva tették a földbe, s így a krumpli május végére, június végére elérte a piacképes állapotot. Most a homokvidéki gazdaságok is bekapcsolódtak az újburgonya-

termesztésbe, megváltoztatva az eddigi agrotechnikai hagyományokat. A forráskúti Haladás Tsz-ben a retek után palántázott paradicsom, paprika és az elültetett krumpli közül természetesen a burgonya ért be legkorábban. A próbaszüret kedvező eredménnyel járt, a legelső ültetésekből mintegy három mázsányit szedtek fel. A talajt beművelik, majd tápanyagokkal azonnal kockás paprikával ültetik be. Úgy számolnak, hogy a krumplira és most már főlyamatos a fóliás burgonya betakarítása. Általában három-négy kilót ad egy zően hasznosíthatják a fóliánégyzetméteres termőterület.

Hozott anyagból?

Útfelújítások a megyében

Hozott anyagból... készítené vállalkozó! Valaha gyakran lehetett találkozni a felirattal olyan kisiparosokkal, akik nehezen tudták beszerezni a munkájukhoz szükséges anyagokat. Kisiparosnál még rendben is van egy ilyen felszólítás, de mit tegyen egy nagy cég, amely útfelújítással, építéssel, karbantartással foglalkozik, tehát a KPM közúti igazgatósága, amely számára éppen a hozott anyag a drágább. Az útalapok készítéséhez ugyanis köre vagy kohósalakra van szükség, ami nem éppen olcsó, s a szállítás is nehézkes. Mert hát a szállításhoz mindig időben és megfelelő mennyiségben kellene érkeznie, hogy folyamatosan dolgozhassanak, ezt pedig nem könnyű megszervezni, hiszen szezonjuk jórészt egybeesik a mezőgazdasági szezonnal, a betakarítással, amikor a vasúti kocsiknak éppen elég feladatuk akad.

Meg kell hát fordítani a jelszót! — diktálja az ésszerűség: helyi anyagból utépítést vállalok. Milyen anyag akad helyben bőségesen? Homok. De homokból hogyan lehet a kő- vagy kohósalak-alappal egyenrangú alapozást készíteni az utakhoz? Mint bebizonyosodott: lehetséges. Ez derült ki Domoki Ferencsel, a KPM közúti igazgatósága területi műszaki osztálya vezetőjével és Vigh Károly útmesterrel beszélgetve.

Maga a módszer, a cements talajstabilizáció már nem volt újdonság, amikor két éve megkezdték bevezetését. Csak éppen gépésztése nem volt megoldva, s roppant nehéz fizikai munkát igényelt. Nekilátták tehát az igazgatóságon, s jórészt saját műszaki fejlesztés eredményeként megtervezték és elkészítették a szükséges gépe-

ket, s ezzel lehetőség nyílt a módszer nagyüzemi alkalmazására. Ma már az útalapok készítésénél mintegy 60 százalékát így készítik, kivéve a korai tavaszi és késő őszi csapadékos időszakokat, amikor ezt a metódust nem alkalmazhatják.

A módszerrel húsz százalékkal olcsóbban készülnek az útalapok, s nem függnek a vasúti szállításoktól. S az sem mindegy népgazdasági szempontból, hogy évente mintegy 25 ezer tonnával kevesebb anyagot kell szállítaniuk, más célokra szabadítva föl vasúti kocsikat. Tavaly 1,3 millió forintot takarított meg e módszerrel, amelynek bevezetése óta háromszor annyi utat képesek évente szélesíteni a megyében, mint korábban. Hiszen lényegesen gyorsabb a munka, mivel az alapanyag készítésénél van,

A KGST és Finnország

A Finnország és a KGST-tagországok kereskedelmének értéke az együttműködési megállapodás 1973. május 16-án történt aláírása óta több mint kétszeresére emelkedett, és 1975-ben meghaladta a 2 milliárd rubelt.

A KGST-tagországokkal folytatott kereskedelem lehetővé teszi Finnország számára, hogy üzemanyag-szükségletét majdnem teljesen ezekből az országokból fedezze, s nyersanyagokat, félkész- és készárakat importáljon. Évről évre növekszik a KGST-tagországokból importált gépek és berendezések mennyisége (MTI)

Június 27:

Elnökválasztás Portugáliában

Costa Gomes portugál államfő június 27-re kiírta a köztársasági elnökválasztást. A jelöltek május 28-ig jelenthetik be indulásukat, június 12-én elkezdődik a választási kampány, amely két hétig tart.

Alvaro Cunhal, a PKP főtitkára — pártja Központi Bizottságának felhatalmazásával — kedden tárgyalásokat kezdett azokkal a katonatisztekkel, akik jelöltként szóba kerültek. Először Gomes kereste fel Cunhal szerint kedvezőtlen volna a katonai helyzet szempontjából, ha több katonajelölt indulna a választáson. A PKP csak azután foglalt állást abban, hogy kit támogasson, miután megismerte az egyes jelöltek elképzeléseit.

Jelenleg Magyarországon dolgoznak gépeik. A munkahelytől nem messze homokbányát nyitottak, itt építették fel a központi telepet. Az iszapos homoktalajt vízzel és cementtel folyamatosan keverőgéppel dolgozza össze, ezt dolgozzák, s tömörítik be az út alapjába. Erre terítik azután az aszfaltzónyeget. Mérések szerint szilárdsága jobb, vagy megegyezik a hagyományos módon készült úttalappal.

Tekintélyes összeget, évente mintegy 60 millió forintot költ a közúti igazgatóság az utak fenntartására, a megye 1340 kilométer hosszú állami úthálózatának karbantartására. Ebből évente mintegy 14 millió forint jut az utak szélesítésére, mivel a forgalom növekedésével csak a megfelelő útszélesség adhat garanciát arra, hogy az úttest nem megy hamar tönkre.

Egyre több út épül ki a mai követelményeknek megfelelően a megyében, s ebben nagy szerepe van az új útalapozási módszernek is. S annak, hogy sokat javítottak az igazgatóságon az utóbbi években a termelékenységén is. Amíg ugyanis 1971-ben az úttelntartásban egy-egy dolgozó 140 ezer forint értékű munkát végzett, ez az összeg tavaly már 224 ezer forint volt.

Sz. L.